

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVĚ  
NÁRODOHOSPODÁŘSKÁ FAKULTA  
UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVĚ  
PRÁVNICKÁ FAKULTA**

**Evidenční číslo: 101002/B/2022/36122167630843396**

**POROVNÁNÍ KONTRAKTAČNÍHO PROCESU VE  
SLOVENSKÉ A ČESKÉ REPUBLICE  
Bakalářská práce**

**2022**

**Anna Prášilová**

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVĚ  
NÁRODOHOSPODÁŘSKÁ FAKULTA  
UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVĚ  
PRÁVNICKÁ FAKULTA**

**POROVNÁNÍ KONTRAKTAČNÍHO PROCESU VE  
SLOVENSKÉ A ČESKÉ REPUBLICE**

**Bakalářská práce**

**Studijní program:** Ekonomie a právo  
**Studijní obor:** EKONOMIE A MANAŽMENT  
PRÁVO  
**Školící pracoviště:** Katedra občanského práva  
Právnická fakulta  
**Vedoucí bakalářské práce:** prof. JUDr. Marek Števček, PhD.

**2022**

**Anna Prášilová**





## **Čestné prohlášení**

Čestně vyhlášuji, že jsem na bakalářské práci pracovala samostatně, a to na základě vlastních teoretických a praktických poznatků, konzultací se školitelem bakalářské práce a na základě studia literatury a jiných zdrojů, kterých přehled je uveden v seznamu použité literatury a jiných pramenů.

Zároveň vyhlášuji, že text předkládané bakalářské práce v tištěné formě je identický s textem v elektronické formě.

Anna Prášilová

## **Poděkování**

Tímto bych ráda poděkovala svému školiteli, prof. JUDr. Marku Števčkovi, PhD., za všechny cenné rady, které mi věnoval při zpracování problematiky bakalářské práce.

Anna Prášilová

## **Abstrakt**

PRÁŠILOVÁ Anna: *Porovnání kontraktačního procesu ve Slovenské a České republice* [bakalářská práce]. Univerzita Komenského v Bratislavě, Právnická fakulta. Katedra občanského práva. Školitel: prof. JUDr. Marek Števček, PhD., Bratislava: UK, 2022, 43 stran.

Bakalářská práce by měla zkoumat kontraktační proces v rámci slovenské a české právní úpravy. Struktura zmíněné práce by se opírala o teorii občanského práva, kdy by bylo vysvětleno, jak vzniká proces uzavírání smluv až po samotné uzavření. Hlavním cílem práce je komparovat tuto problematiku v rámci dvou odlišných právních pořádků a nalézt, jak společné prvky, tak i nejpodstatnější rozdíly.

Klíčová slova: kontraktační proces, smlouva, smluvní právo, občanské právo

## Abstrakt

PRÁŠILOVÁ Anna: *Porovnanie kontraktačného procesu v Slovenskej a Českej republike* [bakalárska práca]. Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta. Katedra občianskeho práva. Školiteľ: prof. JUDr. Marek Števček, PhD., Bratislava: UK, 2022, 43 strán.

Bakalárska práca by mala skúmať kontraktačný proces v rámci slovenskej a českej právnej úpravy. Štruktúra spomínanej práce by sa opierala o teóriu občianskeho práva, kedy by bolo vysvetlené, ako vzniká proces uzatvárania zmlúv až po samotné uzavretie. Hlavným cieľom práce je komparovať túto problematiku v rámci dvoch odlišných právnych poriadkov a nájsť, ako spoločné prvky, tak aj najpodstatnejšie rozdiely.

Kľúčové slová: kontraktačný proces, zmluva, zmluvné právo, občianske právo

## **Abstract**

PRÁŠILOVÁ Anna: *Comparison of the process of contracting in the Slovak Republic and the Czech Republic* [bachelor thesis]. The Comenius University in Bratislava, Faculty of law. The department of Civil Law. Supervisor: prof. JUDr. Marek Števček, PhD., Bratislava: UK, 2022, Number of pages 43.

The bachelor thesis should examine the contracting process within the Slovak and Czech legislation. The structure of the mentioned work would be based on the theory of civil law, which would explain how the process of concluding contracts arises to the conclusion itself. The main goal of this work is to compare this issue within two different legal orders and to find both common elements and the most important differences.

Key words: contracting process, contract, contract law, civil law

## Předmluva

Předmětem bakalářské práce je srovnání kontraktačního procesu v rámci Slovenské a České republiky. Zvolila jsem kontraktační proces z toho důvodu, že se domnívám, že materie právního úkonu a právního jednání, která dotváří kontraktaci, je natolik důležitá, že je nutné tento předmět znát a porozumět mu. Jedná se totiž o esenciální institut občanského práva, který je přítomen i v dalších právních odvětvích, jak v ius privatum, tak i v ius public.

Teritoriální vymezení mi přišlo adekvátní k té skutečnosti, že je neustále patrná přítomnost provázaných civilně právních i obchodně právních závazkových, ale i dalších vztahů mezi subjekty Slovenské republiky a České republiky. Předpokládaná blízkost a zaměnitelnost právních předpisů a režimů upravující slovenské, a naopak české závazkové vztahy, může způsobovat mylné závěry v praxi, kdy si mnozí neuvědomují, že se jedná o dva různé právní pořádky.

Cílem práce je zjistit, zda myšlenka zaměnitelnosti slovenských a českých právních předpisů je použitelná i v rámci problematiky kontraktačního procesu.

## Obsah

|                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------|----|
| Čestné prohlášení .....                                        | 4  |
| Poděkování.....                                                | 5  |
| Abstrakt.....                                                  | 6  |
| Abstrakt.....                                                  | 7  |
| Abstract.....                                                  | 8  |
| Předmluva .....                                                | 9  |
| Obsah .....                                                    | 10 |
| Úvod.....                                                      | 12 |
| I. Historie.....                                               | 15 |
| II. Aktuální právní úprava v Slovenské a České republice ..... | 16 |
| III. Kontraktační proces .....                                 | 18 |
| A. Subjektivní právní skutečnost .....                         | 18 |
| 1. Slovenský právní řád .....                                  | 19 |
| 2. Český právní řád .....                                      | 21 |
| 3. Podobnosti a rozdíly .....                                  | 23 |
| B. Smlouva.....                                                | 26 |
| 1. Slovenský právní řád .....                                  | 26 |
| 2. Český právní řád .....                                      | 28 |
| 3. Podobnosti a rozdíly .....                                  | 29 |
| C. Vznik smlouvy .....                                         | 30 |
| Návrh.....                                                     | 31 |
| 1. Slovenský právní řád .....                                  | 31 |
| 2. Český právní řád .....                                      | 32 |
| 3. Podobnosti a rozdíly .....                                  | 33 |
| Přijetí .....                                                  | 34 |
| 1. Slovenský právní řád .....                                  | 34 |

|                                 |                                                                                |    |
|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.                              | Český právní řád .....                                                         | 35 |
| 3.                              | Podobnosti a rozdíly .....                                                     | 36 |
| D.                              | Jiné způsoby uzavírání smluv .....                                             | 37 |
| E.                              | Další rozdíly v kontraktaci v rámci slovenského a českého právního řádu .....  | 37 |
| Závěr .....                     |                                                                                | 39 |
| Seznam použité literatury ..... |                                                                                | 41 |
| I.                              | Tištěné monografie a podobné tištěné monografické publikace (sborníky).....    | 41 |
| II.                             | Legislativní dokumenty .....                                                   | 41 |
| III.                            | Nepublikované dokumenty .....                                                  | 41 |
| IV.                             | Kartografické, zvukové a grafické dokumenty atd. ....                          | 42 |
| V.                              | Elektronické monografické publikace, webové stránky, počítačové programy ..... | 42 |
| VI.                             | Příspěvky v elektronické monografické publikaci .....                          | 42 |

## Úvod

Co je to ten kontraktační proces? Jednoduše řečeno kontraktační proces znamená způsob uzavírání smluv, kdy jde o souhrn konkrétních kroků, na jehož základě vznikne smlouva.<sup>1</sup> Pojem kontraktační proces ovšem představuje o mnoho komplexnější institut, který je základem pro celé smluvní právo. Abychom lépe pochopili námi zkoumaný proces i v komplexnějším rozsahu v souvislosti s civilním právem jako právním odvětvím, bylo by vhodné si definovat pojem smluvní právo. Protože jsme výše vyjádřili myšlenku, že kontraktační proces je bázi pro smluvní právo, bylo by na místě vydedukovat, že i samotné smluvní právo je více či méně synonymum pro kontraktační proces. Pohled by to mohl být pro většinu laické veřejnosti správný i obvyklý, avšak z pohledu odborné veřejnosti je takovýto pohled chybný. Smluvní právo je však mnohem komplexnější. Obsahuje totiž další penzum institutů občanského práva hmotného zejména postavení osob, zodpovědnost nebo i konkrétní smluvní typy, dále institut smlouvy jako takové. Podle A. Schwartze a R. E. Scotta smluvní právo nemá kompletní pozitivní ani normativní vymezení, na jaké jsme zvyklí v jiných právních rodinách.<sup>2</sup> O to těžší je potom komplexně definovat zmiňovanou část civilního práva, protože snahy ztroskotají buď na úzkoprsosti nebo naopak na utopení se ve veliké šíři navazujících problematik. Jsme ale přesto názoru, že právo je nutné na konci dne sledovat v souvislostech a jinak tomu není ani ve smluvním právu. Na tezi těžké uchopitelnosti smluvního práva bychom rádi navázali s popisem předmětu naší bakalářské práce.

Z důvodů, že smluvní právo není samotně legálně definováno a my se nechceme ztratit v těžko popsateľné právní teorii, považovali jsme za nejrozumnější si v práci stanovit hlavní bod, který budeme zkoumat s důrazem na souvislosti právní, historické, ale i ekonomické.

Rozhodli jsme se tedy, že náš předmět bakalářské práce nebude celé těžko uchopitelné smluvní právo jako takové, ale zaměříme se převážně na kontraktační proces samotný v režimu civilního smluvního práva v užším smyslu.<sup>3</sup> Zkoumat ho ale budeme

---

<sup>1</sup> HULMÁK, Milan. *Uzavírání smluv v civilním právu*. vyd. Praha: C.H.Beck, 2008. ISBN 9788074000621.

<sup>2</sup> SCHWARTZ Alan a Robert E. SCOTT, *Contract Theory and the Limits of Contract Law* [online]. 113 YALE L. J. 541, 2003. [cit. 2021-11-25]. Dostupné na: [Contract Theory and the Limits of Contract Law \(columbia.edu\)](https://www.columbia.edu/~ljs211/contract-theory/)

<sup>3</sup> HULMÁK, Milan. *Uzavírání smluv v civilním právu*. vyd. Praha: C.H.Beck, 2008. ISBN 9788074000621.

v porovnání v rámci místního vymezení, tedy v rámci právního řádu Slovenské a České republiky.

Kontraktační proces, jakožto souhrn kroků vedoucích k vzniku smlouvy, je podle našeho názoru součástí života každého člověka, ať už při každodenních činnostech, tak při zvláštních, výjimečných událostech. Máme tedy za to, že je důležité vědět, co kontraktační proces ve smyslu koncepce návrhu a přijetí znamená, jaké má náležitosti a v čem spočívá jeho důležitost.

Zvolená místní vymezení jsou nasnadě. V regionálním pojetí má Slovenská a Česká republika nejbližší vztah vycházející ze své společné historie, kdy tyto dva státy tvořily do roku 1992 společný stát ČSFR. Společná historie těchto dvou republik přináší nejen historické paralely, ale i hospodářské, ekonomické, kulturní, sociální a demografické, nemluvě o jazykových a geografických. Právě propletené vztahy přináší důvod, snad i potřebu, porovnání kontraktačního procesu v rámci Slovenské a České republiky, protože právě spojitost dvou národů se zrcadlí jak do právního prostředí, tak do právní spolupráce.

Vycházíme-li tedy ze společné historie jednoho státu, je zřejmé, že dnešní zkoumaný institut slovenského a českého kontraktačního procesu vychází taktéž z jedné právní kultury a z jedné společné právní úpravy. Předpokládejme tedy, že společná právní úprava i kultura byla do takové míry zakořeněna v zákonodárcích jedné i druhé nové republiky, že dnešní právní úprava kontraktačního procesu na Slovensku i Česku, vycházející z podobných námětů pramenících z vůle po změně na začátku 90. let, musí být stejná. Vyjádřeme tedy východiskovou hypotézu naší práce. I přes oddělený vývoj smluvního práva v Slovenské republice a České republice jsou současné úpravy kontraktačních procesů téměř stejné.

K potvrzení či vyvrácení našeho závěru využijeme metodu porovnávání, kdy jsme se inspirovali pozitivně-právní komparatistikou speciální v oboru občanskoprávním. Je nutné zmínit, že v práci nepůjde o právní komparatistiku v pravém slova smyslu, přičemž se domníváme, že na účely bakalářské práce stačí využít jednoduché porovnání určitých náhledů na problematiku práce. Podle našeho názoru, abychom dodrželi podmínku bakalářské práce uvedenou výše, srovnání v souvislostech a různých rovinách, máme za správné využít porovnávání v rámci vícero rovin. Půjde o porovnávání historické, časové v rámci slovenské i české části, tak i o porovnávání českého a slovenského právního institutu. V té souvislosti je nutné uvést, že jako comparatum vymezujeme slovenskou právní úpravu, jako comparandum českou právní úpravu a tertium comparationis

kontraktační proces, smlouvu. Domníváme se, že splňujeme základní podmínku porovnávání, a to porovnávat s porovnatelným, tedy můžeme mluvit o rozumné porovnatelnosti, tak aby nebyla přítomna samoúčelnost, ale využitelnost.<sup>4</sup> Materiál potřebný ke srovnávání budeme čerpat převážně z občanskoprávních předpisů, dále z odborné literatury a vědeckých článků. K tomu, abychom mohli správně uchopit komparaci, dále využijeme i další metody spojené s právní dogmatikou, analýzu a interpretaci, i v kontextu právní historie.

Po odůvodnění výběru předmětu i metody zkoumání se zbývá zeptat na hlavní problematiku práce. Jak se vyvinul slovenský a český kontraktační proces? Na zodpovězení otázky, které je rozhodující pro potvrzení/vyvrácení naší hypotézy, si bakalářskou práci rozdělíme do jednotlivých částí. V první kapitole se podíváme na československý historický kontext občanského práva smluvního a kontraktačního procesu, díky kterému lépe pochopíme podstatu procesu. Historická část práce nás přivede k vymezení již současných právních pramenů kontraktačního práva, na základě čehož budeme moci přejít k stěžejní části práce, a to k analýze a ke konkrétnímu porovnání samotného kontraktačního procesu i s jeho hlavními atributy. Vycházejíc z nabytých poznatků budeme moci zformulovat výsledky práce, které završí celou bakalářskou práci.

---

<sup>4</sup> SOMBATI, Ján. Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta UK, Katedra právních dejín a právnej komparatistiky. *Úvod do právnej komparatistiky*. Prednáška.

## I. Historie

Úprava kontraktačního procesu v rámci závazkového práva v nově vzniklém Československém státě nebyla jednotná. Vycházíme z předchozího (před rokem 1918) zákonodárného a právního nastavení občanského práva, kdy se bavíme o tzv. právním dualismu.

Přijetím Ústavní listiny ČSR 29. února 1920 došlo k taxativnímu vymezení uznávaných pramenů práva, mezi které již nepatřila právní obyčej. Tím došlo k umělému politickému vsouvání ABGB do slovenského civilního práva. I přes konkludentní akceptování zachování obyčejového práva až do 50. let 20. stol. se převedlo chápání závazného pramene práva právě na zákon.<sup>5</sup>

Občanský zákoník z roku 1950, také střední kodex představoval první unifikovaný zákoník, který odstranil dualismus v tehdejší Československé republice. Co se týče kontraktačního procesu, nový zákoník nepředstavoval zásadní změnu v podobě úpravy uzavírání smluv.<sup>6</sup> Ovšem částečná sovětizace již ovšem přítomna byla. Socializace občanského práva byla nakonec dovršena přijetím Občanského zákoníku v roce 1964, socialisticky přísnějšího, než byl v Sovětském svazu,<sup>7</sup> kdy došlo k využití koncepce tzv. užšího pojetí či spotřebitelského pojetí, kdy byla přítomna hlavně kogentní norma.<sup>8</sup>

Po další politické změně z listopadu 1989 nebyl na začátku 90. let v České a Slovenské federativní republice vytvořen nový Občanský zákoník odpovídající transformaci na tržní hospodářství a demokracii.<sup>9</sup> Změnou bylo až přijetí novely č. 264/1992 Sb., kdy vstoupilo v roce 1993 Slovensko a Česká republika do nové éry demokratického uspořádání v rámci občanského práva, kdy byla výrazně rozšířena smluvní autonomie, čímž byl navrácen základní římský princip obligačního práva.

---

<sup>5</sup> LACLAVÍKOVÁ, Miriam, *PRÁVNÁ OBYČAJ A PRAMEN PRÁVA NA ÚZEMÍ SLOVENSKA V OBDOBÍ MEDZIVOJNOVEJ ČSR*. In: HISTORIA ET THEORIA IURIS Printový a e-časopis pre mladých vedeckých pracovníkov právnických fakúlt na Slovensku, Bratislava, 2010. Dostupné na: [HTI\\_2010-4.pdf \(uniba.sk\)](#)

<sup>6</sup> HULMÁK, Milan. *Uzavírání smluv v civilním právu*. vyd. Praha: C.H.Beck, 2008. ISBN 9788074000621.

<sup>7</sup> ŠTEVČEK, Marek. *The things from the civil code you didn't know you needed*. [video]. Bratislava: TEDxUniverzitaKomenského, 2020. Dostupné na: [The things from the civil code you didn't know you needed | Marek Števček | TEDxUniverzitaKomenského - YouTube](#)

<sup>8</sup> *Dejiny práva na Slovensku po roku 1945*. [online]. [cit. 2021-12-22]. Dostupné na: [Dejiny práva na Slovensku po roku 1945 \(uniba.sk\)](#)

<sup>9</sup> ŠTEVČEK, Marek. *The things from the civil code you didn't know you needed*. [video]. Bratislava: TEDxUniverzitaKomenského, 2020. Dostupné na: [The things from the civil code you didn't know you needed | Marek Števček | TEDxUniverzitaKomenského - YouTube](#)

## II. Aktuální právní úprava v Slovenské a České republice

Úpravu kontraktačního procesu nalézáme v slovenském i českém právním řádě především v občanském zákoníku, tedy v soukromoprávním předpisu. Na Slovensku je doposud nejzásadnějším právním předpisem v kontextu uzavírání smluv zákon č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, naposledy novelizovaný zákonem č. 394/2019 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (dále i jako „OZ“)<sup>10</sup> Naopak v České republice vstoupil 22.3.2012 v platnost nově kodifikovaný občanský zákoník, zákon č. 89/2012 Sb s účinností od 1.1.2014. (dále i jako „NOZ“).<sup>11</sup>

V souvislosti se skutečností, že slovenská platná právní úprava kontraktačního procesu vychází z předpisu vyhlášeném v roce 1964, což bylo reakcí na tzv. ústavu vítězství socialismu, musíme zmínit současnou silnou vůli po rekodifikaci, která by konečně prolomila stále trvající legislativní provizorium, jenž bylo nastoleno v roce 1991 a přetransformovala zákoník systematicky a uceleně. Mluvíme o tzv. obratu paradigmat.<sup>12</sup> Podle M. Števčeka současný slovenský občanský předpis nepředstavuje zákoník demokratický, avšak čistě socialistický, což se podle nás z hodnotového hlediska silně projevuje i v nahlížení na smluvní právo a jeho principy, kdy se mluví o nesrovnatelnosti s vyspělou Evropou.<sup>13</sup>

Naopak český právní řád, a tedy Nový občanský zákoník v aktuálním znění novely účinné od 1.7.2021 upravuje kontraktační proces v části čtvrté, hlavě I, dílu 2 a oddílu 2 s podtitulem Uzavření smlouvy, konkrétně v ustanovení §1731 a nasl. NOZ. Rekodifikací českého občanského práva v roce 2012 došlo i k podstatným změnám ve smluvním právu.

Za další prameny úpravy kontraktačního procesu můžeme považovat například zákon č. 513/1991 Z.z. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákon č. 18/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 526/1990 Sb. o cenách v znení pozdějších předpisů.<sup>14</sup> Ostatně je nutné si

---

<sup>10</sup> Zákon č. 40/1964 Zb (Občiansky zákonník).

<sup>11</sup> *Nový občanský zákoník*. Nakladatelství Sagit, a.s., 2021. ISBN: 9788074884719.

<sup>12</sup> DULAK, Anton. *Rekodifikácia súkromného práva na Slovensku - stav a ciele*. In: Zborník príspevkov z konferencie Československé právnické dni Detašované pracovisko Justičnej akadémie Slovenskej republiky v Omšeni 29.-30. máj 2013. 2013. ISBN: 978-80-210-6626-7. Dostupné na: [Zborník 2013 CSPD-upravený.1.KL-1.pdf \(ja-sr.sk\)](#)

<sup>13</sup> ŠTEVČEK, Marek. *The things from the civil code you didn't know you needed*. [video]. Bratislava: TEDxUniverzitaKomenského, 2020. Dostupné na: [The things from the civil code you didn't know you needed | Marek Števček | TEDxUniverzitaKomenského - YouTube](#)

<sup>14</sup> HULMÁK, Milan. *Uzavírání smluv v civilním právu*. vyd. Praha: C.H.Beck, 2008. ISBN 9788074000621.

uvědomit, že exemplifikativní výčet zákonných předpisů, hlavně z. č. 513/1991 Z.z. Obchodný zákoník v znení neskorších predpisov, je více legitimní pro slovenský kontraktní proces z důvodu sjednocující rekodifikace českého občanského zákoníku.

V neposlední řadě bychom měli zmínit i zásahy soudů do soukromoprávních smluv či ingerenci soudů do kontraktního práva. V této souvislosti se zdržíme používání pojmu pramenů práva, nakolik Slovenská i Česká republika je svým právním řádem součástí kontinentálního práva nikoliv angloamerického, kde rozhodnutí, precedensy, jsou formálním pramenem práva.<sup>15</sup> V slovenském i českém smluvním právu čím dál tím častěji rezonuje otázka možných zásahů, tzv. revizí smlouvy soudem.<sup>16</sup> Podle kolektivu autorů je soudní reflexe oprávněním upravovat ex post smlouvu tím, že „koriguje nedostatky v kontraktním procesu, nahrazuje a vytváří kontraktní proces, doplňuje obsah dojednání“.<sup>17</sup> Role soudu v rámci kontraktního procesu může dále spočívat ve výkladu práva a právních předpisů.<sup>18</sup>

Tak či onak tendence dispozitivních norem i upouštění od absolutní neplatnosti je čitelná i na úrovni evropského práva. Právě evropské a mezinárodní právo je nepostradatelnou součástí pramenů v souvislosti se současným slovenským a českým smluvním právem. V krátkosti jako prameny uvádíme například Principy evropského smluvního práva, Vídeňská úmluva o smluvním právu implementovaná Vyhláškou č. 15/1988 Sb., Vyhláška ministra zahraničních věcí o Vídeňské úmluvě o smluvním právu v znění pozdějších předpisů či rozsudky Soudního dvoru EÚ C-481/99, C-227/08, C-243/08. Evropské právo v souvislosti se smluvním aktuálně řeší problematiku aproximace práva vycházející ze společných evropských smluvních konceptů jako již zmíněných Principů z roku 1989 upravujících právě proces uzavírání smluv v druhé kapitole, či Zásad mezinárodních obchodních smluv UNIDROIT. Z důvodu, že Principy představují pouze tzv. soft power, tedy že nejsou závazné, europeizace smluvního práva stojí na implementaci směrnic a nařízení EÚ jakožto následných pramenů práva Slovenska a Česka.<sup>19</sup>

---

<sup>15</sup> FÁBRY, Branislav, et al. *Teória práva*. Bratislava: Wolters Kluwer. 2017. ISBN: 9788081685958.

<sup>16</sup> LEGRAND, Pierre. *The Case for Judicial Revision of Contracts in French Law (And Beyond)*. In: McGill Law Journal, 1989. Dostupné na: <http://www.lawjournal.mcgill.ca/userfiles/other/2608676-Legrand.pdf>.)

<sup>17</sup> HULLA, Peter a Kristián CSACH. *Súdna korekcia nedostatkov v kontraktných procesoch*. [online]. [cit. 2022-01-31] Dostupné na: [Vitajte na Justičná Akadémia | Justičná Akadémia \(ja-sr.sk\)](#)

<sup>18</sup> ONDREJOVÁ, Dana. *Vybrané (stále) problémové otázky záväzkového práva podľa (N)OZ*. [online]. Právni prostor, 2016 [cit. 2022-01-31]. Dostupné na: [Vybrané \(stále\) problémové otázky záväzkového práva podľa \(N\)OZ - I. | Právni prostor \(pravni prostor.cz\)](#)

<sup>19</sup> MARTYNIV, Halina. *Princípy európskeho zmluvného práva. História ich vzniku, štatút, vybrané ustanovenia*, In: Medzinárodné vzťahy Vedecký časopis pre medzinárodné politické, ekonomické, právne a

### III. Kontraktační proces

Kontraktační proces, jak už bylo zmíněno, je proces vzniku smlouvy, kdy dochází ke konkrétním úpravám obsahu smlouvy a vztahu smluvních stran. Podle M. Tomsy dochází k tzv. vázání smluvních stran. Uzavřením kontraktu stranám vznikají práva a povinnosti.<sup>20</sup> Pro uzavření smlouvy je nezbytný konsens zúčastněných smluvních stran. Právě konsens (disenz) je mnohdy interpretovaný jako schéma dvou navzájem adresovaných projevů vůle, konkrétně návrhu na uzavření smlouvy a jeho přijetí adresátem. Podle M. Hulmáka jde ovšem o model zjednodušený, kdy kontraktační proces není možné vykládat jen jako sled těchto dvou úkonů/jednání z důvodu existence souběžných návrhů, účasti třetích stran a mnohých dalších okolností.<sup>21</sup> Toto dogma je ovšem přítomné i v současné soudní praxi, kdy nejasná identifikace návrhu a přijetí vedla k popření vzniku smlouvy. V předcházející kapitole již zmiňované principy UNIDROIT i současný náhled na moderní civilní právo dogmatickou tendenci postupně vyvracejí a zdůrazňují vzájemnou vůli smluvních stran při uzavírání smluv jako klíčový aspekt.<sup>22</sup>

V následujících kapitolách budeme analyzovat postup při uzavírání smluv, kdy blíže vysvětlíme institut návrhu a přijetí, subjektů kontraktačního procesu i souvisejících pojmů jako subjektivní právní skutečnosti či samotný institut smlouvy v intencích slovenského a českého právního řádu.

#### A. Subjektivní právní skutečnost

Subjektivní právní skutečností je taková okolnost, se kterou zákon spojuje zejména vznik, zánik nebo změnu subjektivních práv a povinností a která závisí na lidské vůli.<sup>23</sup> Takovou právní skutečností je projev vůle. Právě projev vůle stojí za jednotlivými fázemi kontraktačního procesu a vytváří smluvní vztahy.<sup>24</sup> Společenské služby nepředstavují subjektivní právní skutečnosti nakolik nevyvolávají právní následky.

---

kultúrne vzťahy Fakulty medzinárodných vzťahov Ekonomickej univerzity v Bratislave. [online]. 2010. [cit. 2022-01-31].: Dostupné na: [\\*MV2010-1.pdf \(euba.sk\)](#)

<sup>20</sup> TOMSA, Miloš. *Uzavření smlouvy a obsah smlouvy (JUDr. Miloš Tomsa, CSc.)* [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](#)

<sup>21</sup> HULMÁK, Milan. *Uzavírání smluv v civilním právu*. vyd. Praha: C.H.Beck, 2008. ISBN 9788074000621.

<sup>22</sup> HULMÁK, Milan. *Uzavírání smluv v civilním právu*. vyd. Praha: C.H.Beck, 2008. ISBN 9788074000621.

<sup>23</sup> VÁVRA, Libor. *Základní pojmy* [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](#)

<sup>24</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár, 2. vydanie*. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

## 1. Slovenský právni řád

Slovenská právní úprava používá pojem právní úkon jako legální definici nacházející se v ustanovení §34 OZ. Takový právní úkon je spojen s konkrétními právními důsledky. Právní úkon musí splňovat pojmové znaky, a to vůle, projev vůle, akceptace právního úkonu subjektem objektivního práva a nastoupení právních následků. O právním úkonu, který kumulativně splňuje všechny pojmové znaky, hovoříme, že byl završený, a tedy je perfektní, jinak by se považoval za zdánlivý (*non negotium*), ve slovenském právním řádě bychom ale mluvili o absolutní neplatnosti.<sup>25</sup>

Vůli se rozumí vnitřní psychický stav konajícího, kterému předchází pohnutka jako tzv. motiv a předpoklad vůle (*causa finalis*), díky kterému vůle u subjektu vznikne a ze kterého vůle vychází. Vůle musí být projevna, teda navenek vyjádřena a to podle §35 OZ komisivně nebo omisivně. Mezi komisivní vyjádření vůle zahrnujeme aktivní (psaním, řečí atd.) či konkludentní (*per facta concludentia*) způsob (pokýváním hlavou atd). Naopak omisivním projevem vůle je opomenutí, kdy je důležité si uvědomit, že každé nekonání nezpůsobuje právní následky. Ustanovení §35(2) a (3) OZ přímo ustanovují, jakým způsobem se vykládají právní úkony vyjádřené slovy a jiným způsobem. Do pozornosti dáváme dovětek ustanovení §35(2) OZ, který zní: „..., *ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.*“, s kterým souvisí i teorie vůle a teorie projevu.<sup>26</sup> Takový právní úkon dále musí být aprobovaný na základě objektivního práva, z kterého následně vzejde určitý právní následek, vznik, změna nebo zánik práv a povinností podle §34 OZ.<sup>27</sup>

Právní teorie uvádí dvě základní koncepce právních následků projevové vůle, kdy první nepočítá se zaměřeností vůle konajícího na právní následek jako pojmovým znakem právního úkonu. Druhá naopak tvrdí, že konající chce, aby jeho úkon byl spojovaný i s ekonomickými i s právními následky. Podle J. Lazara se zdá být pádnější první koncepce, kterou prokazuje i existencí případů, kdy konající subjekt nebere do úvahy právní následky své vůle a jejího projevu, a i přesto právní následky vznikají.<sup>28</sup>

---

<sup>25</sup> LAZAR, Ján. *Občianske právo hmotné 1. a 2. zväzok* (slovensky), 2. dopl. vyd., IURUS LIBRI, s.r.o., 2018, ISBN: 978-80-89635-35-1.

<sup>26</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár*, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

<sup>27</sup> LAZAR, Ján. *Občianske právo hmotné 1. a 2. zväzok* (slovensky), 2. dopl. vyd., IURUS LIBRI, s.r.o., 2018, ISBN: 978-80-89635-35-1.

<sup>28</sup> LAZAR, Ján. *Občianske právo hmotné 1. a 2. zväzok* (slovensky), 2. dopl. vyd., IURUS LIBRI, s.r.o., 2018, ISBN: 978-80-89635-35-1.

Perfektní právní úkon musí splňovat náležitosti právního úkonu, tedy kritéria platnosti na to, aby mohl být platný a bezvadný. Jedná se o náležitosti subjektu, vůle, projevu, poměru vůle a projevu a předmětu.

Prvotním předpokladem je způsobilost na právní úkony související s ustanoveními §38 a §39 OZ.

Dále náležitost vůle požaduje, aby vůle, a tedy vykonaný právní úkon, byl skutečný, svobodný, vážný, určitý a srozumitelný. Kritérium skutečnosti vůle je podmínkou pro existenci celého právního úkonu. Svobodná vůle znamená, že konající osoba nebyla ovlivněna žádnými vnějšími okolnostmi, a tedy zůstala svobodnou při vyjádření své skutečné vůle. V opačném případě, pokud obsahuje nedovolený nátlak, můžeme hovořit o přímém fyzickém donucení a o bezprávní výhrůžce, která musí být protiprávní a přímá a adresná způsobující důvodný strach. Náležitostí vůle v podobě vážnosti rozumíme takovou vůli, která nebyla vykonaná z žertu, jako simulace a disimulace. Porušení náležitosti vážné vůle nedochází v případě vnitřní výhrady. Posledním kritériem je bezvadnost vůle. Vůle se stává vadnou, pokud k projevu dané vůle se dospělo omylem ve vůli či omyl ze lsti. Omyl v pohnutce nečiní vůli vadnou.<sup>29</sup>

Další náležitostí úkonu je projev, který musí být vyjádřen srozumitelně, určitě a ve stanovené formě.

V souvislosti s projevem vůle a samotnou vůlí musí dojít k vzájemné shodě. V případě neshody můžeme hovořit o vědomé a nevědomé neshodě, kdy může dojít ke konfliktu mezi subjekty. Takový konflikt může být řešen dvěma přístupy. Teorie závaznosti projevu vnímaného v dobré víře ponechává úkon závazný. Naopak teorie odpovědnostních následků nevede k právním následkům uskutečněného úkonu, avšak vede k nárokům na náhradu škody, tedy ochrana adresáta je stále zachována.

V případě, že nejsou kumulativně splněny náležitosti právního úkonu, takový právní úkon je vadný, a tedy se zpravidla stává neplatným nebo v teorii nicotným, neexistujícím.

Neplatnost právních úkonů dělíme na absolutní a relativní. Slovenský OZ používá jen pojem neplatnost, přičemž v ustanovení §40a OZ taxativně vymezuje případy relativní neplatnosti, tedy takové, kdy nepůsobí ipso iure, avšak je možné se jí dovolat. V případě, že

---

<sup>29</sup> RAKOVÁ, Karin. Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta UK, Katedra občianskeho práva. *Právne úkony*. Přednáška.

tak není uvedeno v §40a OZ jedná se vždy o neplatnost absolutní.<sup>30</sup> Relativní neplatnost lze podle slovenského práva zhojit či konvalidovat v případě, že již neexistují vady právního úkonu. Taková možnost neexistuje u absolutní neplatností.<sup>31</sup> V slovenském právním řádě se v souvislosti s neplatností dostává do popředí zásada výkladu právního úkonu v prospěch jeho platnosti, kdy je cílem odstranit formalismus, a tedy nezabraňovat smluvní volnosti, což potvrdil i Ústavní soud SR.<sup>32</sup>

## 2. Český právní řád

Po rekodifikaci civilního práva v roce 2012 se český právní řád vrací k využívání původní terminologie právního jednání. Právním jednáním je vědomé a volní vystupování, chtění subjektů vyvolávající právní následky. Nesmíme zapomenout, že ustanovení §545 NOZ doplňuje i vyvolané právní následky plynoucí ze zákona, dobrých mravů, zvyklostí a zavedené praxe stran. Právní jednání může být taktéž podle §545 NOZ ve formě komisivní i omisivní. V rámci komisivního jednání může představovat obsah právního vztahu podobu dare, tj. něco dát, facere, tj. něco konat. Naopak v rámci omisivního jednání omittere, tj. něco opomenout a pati, tj. něco strpět.

L. Vávra uvádí kumulativně splněné náležitosti u vzniku právního jednání a to vážnost, učiněné svobodně, a nikoliv v omylu, dovolenost, možnost, dostatečná srozumitelnost, určitost, učiněné svéprávným subjektem a v předepsané formě. V souvislosti se svéprávností NOZ zavádí pojem rozum průměrného člověka a dále příslušník určitého povolání nebo stavu.

Jako doplnění k výkladu uvádíme dělení na typy právního jednání podle počtu subjektů na jednostranné, dvoustranné, vícestranné; podle určení na adresované, neadresované; podle určení vzniku účinků na jednání mezi živými, pro případ smrti; podle poskytovaného plnění na úplatné, bezúplatné, smíšené; podle důvodu na kauzální, abstraktní; podle formy na formální, neformální a podle pojmenování na nominátní a inominátní.<sup>33</sup>

Český právní řád klade důraz na interpretaci právního jednání, kdy zákonodárce ukotvil přímo do zákonného znění normativní podobu interpretačních pravidel pro

---

<sup>30</sup> Nález ÚS SR II US 796/2016.

<sup>31</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár*, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

<sup>32</sup> I ÚS SR 243/07.

<sup>33</sup> LAZAR, Ján. *Občianske právo hmotné I. a 2. zväzok* (slovensky), 2. dopl. vyd., IURUS LIBRI, s.r.o., 2018, ISBN: 978-80-89635-35-1.

jednostranná i vícestranná jednání. Podle F. Melzera, P. Tégl je nutné se vymezit proti názoru, že interpretovat lze jen nejasný a nesrozumitelný text, protože až interpretaci se zjistí, zda je jednání srozumitelné nebo nejasné.<sup>34</sup> NOZ ukotvuje i instituty konverze právního jednání v ustanovení §575 NOZ, dodatečného vyjasnění projevu vůle v §553(2) NOZ a také tzv. doplnění smlouvy v §545 NOZ.

Civilní teorie zná dvě teorie, skutečné vůle a projevu. Dle platné úpravy v souvislosti s dvoustranným a vícestranným právním jednáním je podle první věty ustanovení §556 NOZ kladen důraz na vyložení právního jednání podle úmyslu jednajícího, za předpokladu, že druhá strana byla seznámena s takovým úmyslem, nebo pokud o něm musela vědět. Požaduje se najít skutečné vůle. Tento přístup teorie pojmenovává jako empirický výklad, kdy se klade důraz na subjektivní výkladový cíl podle jednajícího.<sup>35</sup>

Teorie projevu, tedy z pohledu adresáta, je typem normativního výkladu. Zkoumaná je normativní vůle, ne vůle skutečná. Použije se s přihlédnutím na zavedenou praxi a další okolnosti, především na principu poctivosti a na legitimní očekávání adresáta, aby se předešlo využití omylu jednajícího (nepřiměřený projev). V případě jednostranných právních jednání platí teorie vůle.<sup>36</sup>

Tyto základní interpretační pravidla uvedena v §556(1) a (2) NOZ navazují na ustanovení §557 NOZ. Dalším velice důležitým ustanovením je i předcházející §555 NOZ, kdy s odkazem na výše uvedené můžeme zmínit i tzv. falsa demonstratio. Nastane-li rozpor mezi skutečnou vůlí a objektivním projevem, rozhodující bude skutečná vůle. Takovéto nesprávné označení nebude mít žádné právní následky (falsa demonstratio non nocet).<sup>37</sup>

Empirický a normativní výklad je přítomen i v soudní praxi, kdy soudce postupuje při zjišťování skutečné vůle smluvních stran. Dříve naopak převažoval jazykový a systematický výklad vycházející i z ustanovení staré Občanského zákoníku z roku 1964, které znělo: „*Právní úkony vyjádřené slovy je třeba vykládat nejenom podle jejich jazykového vyjádření, ale zejména též podle vůle toho, kdo právní úkon učinil, není-li tato vůle v rozporu s jazykovým projevem.*“ V současnosti je zjišťování prováděno v jednotlivých

---

<sup>34</sup> TÉGL, Petr a Filip Melzer. *Výklad právních jednání* [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](#)

<sup>35</sup> TÉGL, Petr a Filip MELZER. *Výklad právních jednání* [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](#)

<sup>36</sup> *Úvod do soukromého práva. Právní jednání*. [podcast]. MUNI LAW: Brno. 2021

<sup>37</sup> TÉGL, Petr a Filip MELZER. *Výklad právních jednání* [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](#)

krocích, počínaje jednoduchým subjektivním výkladem jednajících (např. výslechem), dále subjektivně teleologickým výkladem, kdy se zkoumá skutečný účel smlouvy. Dále soud může využít nepravý subjektivní výklad, kdy soud vychází ze všech dostupných okolností nasvědčující vůli v období interpretace soudem, taktéž výklad podle předchozího jednání stran, či podle významu následného jednání stran. Dále navazuje již normativní výklad vycházející z pohledu adresáta, kdy soud bere do úvahy princip poctivosti, předcházející okolnosti i potencionální účel právního jednání ze strany poctivého adresáta. Pokud soud nezjistí skutečnou vůli aplikuje se ustanovení §557 NOZ a dále princip favor debitoris a in dubio mitius při rozlišování úplatného a neúplatného právního jednání a při styku s podnikatelem.<sup>38</sup>

### 3. Podobnosti a rozdíly

Přijetím nového Občanského zákoníku české právo již nezná pojem právní úkon, který se používal od roku 1950. Teoretici tento odklon od československé terminologie vysvětlují negativní zkušeností v soudní praxi. Zákonodárci chtěli zdůraznit změnu chápání institutu právního úkonu, jakožto bazálního prvku soukromého práva, kdy se chtěli přiblížit moderním společnostem. Dřívější judikatura s poukazem na slovenskou judikaturu nedostatečně poukazovali na autonomii vůle, kdy si má sám člověk upravit a určit své právní záležitosti bez následného výkladového názoru soudu. K. Ronovská uvádí, že jde o hodnotovou a mentální změnu náhledu na institut subjektivní právní skutečnosti.<sup>39</sup>

S konotací užívání terminologie úkonu a jednání souvisí současné ustanovení §35(2) OZ, které zní: „*...,ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.*“, přičemž toto ustanovení již není obsaženo v NOZ. Podle F. Melzera jde o klauzuli, která odepírá subjektu práva autonomii vůle upravit si právní věci podle své vůle a podle své vůle rozhodnout o svých právních následcích.<sup>40</sup> Jako příklad uvádí, že pokud si dvě smluvní strany domluví určitý předmět smlouvy, včetně ceny a dalších dojednání, a do písemně se spletou v ceně, bude podle takového ustanovení platit cena napsaná ve smlouvě i přesto, že jejich skutečná vůle nebude naplněna, protože bude v rozporu s jazykovým výkladem. V české právní úpravě by se již na takové smluvní dojednání v dnešní době nepřihlíželo.

---

<sup>38</sup> TÉGL, Petr a Filip MELZER. *Výklad právních jednání* [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](https://www.jacz.cz/stranka-jacz-cz)

<sup>39</sup> *Úvod do soukromého práva. Právní jednání*. [podcast]. MUNI LAW: Brno. 2021.

<sup>40</sup> *Úvod do soukromého práva. Právní jednání*. [podcast]. MUNI LAW: Brno. 2021.

S projevem vůle v souvislosti s náležitostí osoby úzce souvisí i vložení nových ustanovení do NOZ, které ve slovenském OZ nejsou obsaženy. Jak už jsme uvedli, z pohledu teorie projevu se na projednávanou věc nahlíží i skrz optiku konkrétního adresáta s použitím ustanovení §4 a §5 NOZ, kdy se používá terminologie svéprávné osoby s rozumem průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností nebo naopak osoba, která se přihlásila k odbornému výkonu jako příslušník určitého povolání či stavu. Naopak slovenské právo zná pravidla zdravého rozumu, poctivého chování a průvodních okolností, ovšem takovéto přímé pojmenování není ukotveno v předpisu civilního práva. S poukazem na §7 a nasl. OZ a §23 a nasl. NOZ vidíme další změny.

V souvislosti s výkladem práva taktéž poukážeme na neukotvenost interpretačních pravidel ve slovenském zákoně. Dojde – li k rozporu mezi projevem vůle a vůlí konajícího, konflikt se v intencích slovenského práva řeší výkladovými pomůckami. Ovšem pro výklad právních norem platí tzv. pravidlo přednosti, kdy má přednost jazykový výklad, což koreluje i s výše uvedeným ustanovením OZ. I přesto jsou přítomné názory, které kvitují zohledňování zájmů konajícího i adresovaného a smluvní svobody a autonomie vůle.<sup>41</sup> Tendence jazykového úzu je v českém právu opouštěna, dokonce Ústavní soud ČR (IV ÚS ČR 1735/07) uvádí, že takový formalismus u interpretace právních norem vede k nespravedlnosti a k porušení základních práv.<sup>42</sup>

Slovenský právní řád definuje možnost plnění jako jednu z podmínek pro bezvadný a platný právní úkon podle ustanovení §37(2) OZ. Podle ustanovení §588 NOZ je tato náležitost nemožnosti plnění taktéž obsažena. Zajímavým ustanovením je avšak §1760 NOZ, který ruší zneplatňující dogma vysvětlující neoprávněnost s nakládáním, tedy možnou příčinu nemožnosti plnění a dále možnou výjimku ze zásady nemo plus iuris. Zneplatňující dogma totiž po novém může působit nespravedlivě proti adresátovi, způsobuje nemožnost použití smluvních dojednání a komplikace třetím osobám a představuje nemoderní institut soukromého práva.<sup>43</sup>

Rozdílem mezi slovenskou a českou právní úpravou je taktéž pojetí formy právního úkonu a formy právních jednání. Ku příkladu podle §564 NOZ dojednání smlouvy může být

---

<sup>41</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár*, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

<sup>42</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár*, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

<sup>43</sup> PETROV, Jan. *Dle NOZ smlouvy platí: i když Vám prodám či pronajmu, co nevlastním*. In: Jiné právo. [online]. 2012. 4 [cit. 2022-02-15]. Dostupné na: [Dle NOZ smlouvy platí: i když Vám prodám či pronajmu, co nevlastním | JINÉ PRÁVO \(jinepravo.blogspot.com\)](https://jinepravo.blogspot.com)

změněno i v jiné formě, než písemně i přesto, že smlouva byla na základě dohody uzavřena písemně. Ustanovení §40(2) OZ a jeho výklad takovou změnu formy neumožňují ani při vzájemné dohodě.<sup>44</sup> Ustanovení §559 NOZ klade důraz na dispozitivní zásadu, kdy explicitně vyjadřuje právo na volbu formy pro své právní jednání. V dřívější české právní úpravě občanského právo bylo přítomno velké množství zákonem předepsaných ustanovení požadující písemnou formu. Písemná forma ovšem byla v mnoha případech jen prostředkem pro důkazní funkci. F. Melzer tvrdí, že by neměla být smlouva neplatná, pokud není uzavřena v požadované písemné formě a zároveň pokud tato písemná forma představuje jen prostředek pro zlepšení důkazní situace.<sup>45</sup> Zvyšuje to totiž formalismus smluvního práva.<sup>46</sup> Účinností NOZ byl odklon od formalismu hlouběji ukotven v českém řádě. Dalšími funkcemi písemné formy ve slovenském i českém právu jsou funkce zajišťující, kontrolní, varující, ochranná. Máme za to, že přehnaný formalismus může způsobovat zcela protichůdné tendence jako obcházení zákona, ovšem je na místě v určitých právních situacích doporučovat, pokud ne přikazovat, písemnou formu před ústní, aby se zvýšilo povědomí o možné závažnosti v rámci uzavírání smluv.

Zásadními rozdílem v úpravách je pojetí institutu platnosti a neplatnosti právního úkonu a právního jednání. NOZ zakotvuje aplikační pravidlo a hodnotové nastavení pojetí neplatnosti v ustanovení § 574 NOZ „*Na právní jednání je třeba spíše hledět jako na platné než neplatné.*“ Tedy v případě pochybnosti o neplatnosti platí výše uvedená zásada. Jak uvádí F. Melzer hodnotové ukotvení je viditelné i v dalších ustanoveních §588 NOZ při použití slova „zřejmě“ nebo §555(2) NOZ, kdy je možné i zastřené, disimulované právní jednání považovat za platné (podobně §41a OZ). Tedy tendence hovoří o neplatnosti až jako o řešení ultima ratio.<sup>47</sup> Zcela opačným pohledem je názor Ústavního soudu SR, který tvrdí, že: „... *právě platné právo normativně reguluje určitou část lidského konání, a proto její autoritativní právní posouzení nezávisí od subjektivních představ účastníků právního úkonu.*“<sup>48</sup>

Ani slovenský ani český řád výslovně nevyužívá absolutní či relativní neplatnost. Ovšem co se týče zastoupení relativní a absolutní neplatnosti, v NOZ převládá relativní, kdy

---

<sup>44</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár*, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

<sup>45</sup> *Úvod do soukromého práva. Právní jednání*. [podcast]. MUNI LAW: Brno. 2021.

<sup>46</sup> *Úvod do soukromého práva. Právní jednání*. [podcast]. MUNI LAW: Brno. 2021.

<sup>47</sup> TĚGL, Petr a Filip MELZER. *Občanský zákoník Velký komentář § 419-654 Svazek III Věci a právní skutečnosti*. Leges. 2014. ISBN: 978-80-7502-003-1.

<sup>48</sup> II, ÚS SR 922/2016.

vychází z nového hodnotového zaměření. Absolutní neplatností jsou pouze případy §580 a §588 OZ. V souvislosti s absolutní neplatností může být pozoruhodným ustanovením §580 NOZ, konkrétně dovětek, který zní: „..., *pokud to smysl a účel zákona vyžaduje*.“, v souvislosti se zmiňovaným ustanovením §588 NOZ, kdy i v tomto ustanovení o absolutní neplatnosti je patrná tendence zákonodárce k eliminování neplatnosti. Paralelním ustanovením slovenské úpravy je §39 OZ jakožto kogentní.

V neposlední řadě můžeme porovnat i množství legálních definic či v zákonech obsažených prvků a pojmů. Jako příklad můžeme uvést institut zdánlivého právního jednání, veřejné a soukromé listiny a dalšího, kdy se tyto pojmy v NOZ nacházejí, ovšem v slovenském předpisu nikoliv i přesto, že mají značný vliv na soukromé závazkové právo.

## **B. Smlouva**

Smlouvou rozumíme dvou a vícestranné právní jednání, které představuje jeden z nejčastějších důvodů vzniku závazku.<sup>49</sup> Závazkově-právními smlouvami jsou také na základě, kterých vznikají závazkově-právní vztahy mezi subjekty.<sup>50</sup> Smlouvu lze chápat jako základní kámen soukromého práva.<sup>51</sup>

### **1. Slovenský právní řád**

Kontrakt jako dvojstranný právní úkon představující všeobecný důvod vzniku závazkových vztahů nemá v slovenském civilním předpisu svoji legální definici. Ustanovení §43 OZ pouze stanovuje povinnost subjektu smluvního vztahu odstranit taková dojednání, která by mohla vést k rozporu. Do souvislosti dáváme i zásadu minimálního obsahu smluv, kdy smlouva musí obsahovat alespoň označení smluvní stran, předmětu smlouvy, projevu vůle smluvních stran.

Právní teorie kategorizuje institut smlouvy do více smluvních druhů. Druhy závazkově-právních smluv se dělí v návaznosti na právní úkon na kauzální/abstraktní smlouvy, formální/neformální, odplatné (onerózní)/bez odplatné (lukrativní), pojmenované/nepojmenované a reálné/konsenzuální smlouvy. Specifickými druhy smlouvy je smlouva o budoucí smlouvě, tzv. pactum de contrahendo, podle ustanovení §50a OZ, kdy jde o uzavření smlouvy obsahující podstatné náležitosti smlouvy budoucí. Dále to je přípravná smlouva, tzv. pacta preparatorium, podle ustanovení §50b OZ, kdy se uzavírá už

---

<sup>49</sup> TINTĚRA, Tomáš. *Základy závazkového práva 1. díl*. 2. akt. vyd., Leges. 2020. ISBN: 978-80-7502-476-3.

<sup>50</sup> LAZAR, Ján. *Občianske právo hmotné 1. a 2. zväzok* (slovensky), 2. dopl. vyd., IURUS LIBRI, s.r.o., 2018, ISBN: 978-80-89635-35-1.

<sup>51</sup> TINTĚRA, Tomáš. *Základy závazkového práva 1. díl*. 2. akt. vyd., Leges. 2020. ISBN: 978-80-7502-476-3.

předmětná smlouva, přičemž smluvními stranami následně doplní v nepodstatných náležitostech. V souvislosti se spotřebitelskými smlouvami podle §52 a nasl. OZ je nutné zmínit i tzv. adhezní smlouvy či smlouvy uzavírané adhezním způsobem, kdy obsah je jednostranně určený zpravidla podnikatelem a zpravidla spotřebitel jako slabší strana se následně podřídí v případě přijetí.<sup>52</sup> V případě adhezních smluv, tzv. formulářových smluv se využívá výklad *contra proferentem*.

Smlouvy také kategorizujeme podle objektu na zcizovací smlouvy (smlouvy o převodu vlastnictví – kupní smlouva, záměnná smlouva, darovací smlouva), smlouvy na přenechání věci na užívání (nájemní smlouva, smlouva o výpůjčce, smlouva o půjčce), smlouvy o konání nebo výsledku konání (obstaravatelské smlouvy, smlouva o úschově, smlouva o přepravě, smlouva o dílo) a smlouvy odvážné či aleatorní (pojistné smlouvy, smlouva o důchodku, sázka a hra).<sup>53</sup>

V případě uzavírání smluv v rámci slovenského právního řádu je přítomný tzv. dualismus soukromého práva. Právní režim smluv se může spravovat Občanským zákoníkem nebo Obchodním zákoníkem. Ze soukromoprávního dualismu následně plyne několik typů vztahů, tzv. obchodů a neobchodů.

Prvním vztahem je relativně závazkový vztah, kdy rozhodující podmínkou je povaha subjektu a povaha činnosti, což upravuje ustanovení §261 (1) a (2) Obchodního zákoníku, přičemž subjekty jsou podnikatelé a subjekty veřejného práva vykonávající činnosti týkající se podnikatelské činnosti, zabezpečování veřejných potřeb a vlastního provozu.

Absolutně závazkový vztah představuje takový vztah, který bez ohledu na povahu subjektu, je spravován ustanoveními Obchodního zákoníku. Příkladem může být zakladatelská smlouva při vzniku obchodní společnosti, smlouva o kontrolní činnosti, smlouva o běžném účtu a podobně.

Kombinovaným závazkovým vztahem, tzv. absolutním neobchodem, jsou spravovány ty smlouvy, které se jako smluvní typy nacházejí pouze v Občanském zákoníku, například kupní smlouva podle OZ.

---

<sup>52</sup> RAKOVÁ, Karin. Univerzita Komenského v Bratislavě, Právnická fakulta UK, Katedra občianskeho práva. *Právne úkony*. Přednáška.

<sup>53</sup> LAZAR, Ján. *Občianske právo hmotné 1. a 2. zväzok* (slovensky), 2. dopl. vyd., IURUS LIBRI, s.r.o., 2018, ISBN: 978-80-89635-35-1.

Fakultativní závazkový vztah, který nespadá do výše uvedených, se spravuje předpisem, o kterém se smluvní strany písemně dohodli.

## 2. Český právní řád

Ani český právní řád nezná legální definici. T. Tintěra využívá ustanovení §1724 NOZ k vyjádření hlavního cíle a smyslu smlouvy a uzavření smlouvy. Česká literatura po rekodifikaci civilního práva zdůrazňuje podstatu autonomie vůle a smluvní svobody, které se zejména projeví v procesu uzavírání takové smlouvy a v náhledu na smluvní strany jako na hybatele celého smluvního vztahu, kteří uspokojují své osobní, hospodářské a další potřeby.<sup>54</sup>

Pojem smlouva bývá často dávána do souvislosti s pojmem dohoda z důvodu, že i NOZ se snaží terminologicky třídit jednotlivá ustanovení. Hlavním teoretickým rozdílem je projev vůle vycházející z ustanovení §1724 (1) NOZ zřídit mezi sebou závazek. V případě dohody a po jejím uzavření stranám nevzniká závazek, ale odlišný právní následek.<sup>55</sup>

S problematikou smlouvy je nutné zmínit i tzv. jednostranná jednání. Podle §1724 NOZ se ustanovení smlouvy použijí i pro jednostranná jednání, kterými jsou například veřejný příslib nebo slib, kdy jednající explicitně projeví vůli být vázán právními následky. V takovém případě jde o přiměřené použití pravidel. Související smlouvou je i smlouva nezakládající závazek, kdy příkladem může být dohoda rodičů o styku otce s nezletilým dítětem. Taková smlouva (dohoda) se nezabývá obligací v pravém slova smyslu.<sup>56</sup>

K dělení smluv uvedenému v předcházející podkapitole uvádíme další možnou kategorizaci. Rozlišují se dále smlouvy ve prospěch třetích osob a k tíži třetích osob, smlouvy synallagmatické a asynallagmatické, smlouvy jednorázové, opakující se a trvající, smlouvy inter vivos a mortis causa, smlouvy rámcové či normativní a smlouvy se zjevným zájmem třetí osoby na plnění nebo soluční smlouvy o zániku závazku.<sup>57</sup>

---

<sup>54</sup> TOMSA, Miloš. *Uzavření smlouvy a obsah smlouvy* (JUDr. Miloš Tomsa, CSc.) [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](https://www.jacz.cz)

<sup>55</sup> TINTĚRA, Tomáš. *Základy závazkového práva 1. díl*. 2. akt. vyd., Leges. 2020. ISBN: 978-80-7502-476-3.

<sup>56</sup> TINTĚRA, Tomáš. *Základy závazkového práva 1. díl*. 2. akt. vyd., Leges. 2020. ISBN: 978-80-7502-476-3.

<sup>57</sup> HULMÁK, Milan et al., *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054). Komentář*. C.H.Beck.2014. ISBN: 978-80-7400-535-0.

Nový občanský zákoník taktéž zakotvil tzv. lichvevní smlouvy. Takové smlouvy úzce souvisí s problematikou omylu ze lsti a s relativní neplatností uvedenou v předcházejících podkapitolách. Lichva je v dnešním NOZ obsažena i jako civilní delikt.<sup>58</sup>

Nový občanský zákoník explicitně obsahuje i obsah smlouvy, při kterém je opět kladen důraz na autonomii vůle. Do pozornosti dáváme ustanovení §1746 a násl. NOZ. Podle J. Jirsa je NOZ benevolentnější, protože považuje kontrakt za platný i přesto, že subjekty nedojednaly úmyslně jednu z podstatných náležitostí smlouvy.<sup>59</sup>

S ohledem na obsah smluv podle Nového občanského zákoníku uvádíme některé z aplikovaných smluvní ujednání v praxi. NOZ zavedl nové instituty jako například ustanovení §1764 a násl. NOZ o změně okolností nebo ustanovení §1728 a §1729 NOZ o předmluvní odpovědnosti (*culpa in contrahendo*). Na základě takových ustanovení chránící smluvní stranu, se v praxi objevují v rámci smluvních dojednání tzv. disclamery. Disclamery jsou smluvní dojednání vylučující aplikaci jednotlivých zákonných ustanovení. Otázkou je, zda taková ustanovení jsou či nejsou dispozitivní s ohledem na ochranu poctivého jednání, a tedy zda je možné je vůbec vyloučit. Podle T. Horáčka nemusí být taková smluvní dojednání v souladu se zákonem, protože je to možný náznak pokusu o eliminování určité fáze negociace. Rozhodující bude v budoucnu judikatura.<sup>60</sup>

### 3. Podobnosti a rozdíly

Nejzásadnějším rozdílem mezi smlouvou a smluvním právem na Slovensku a v České republice je dualismus soukromého práva. Rekodifikací civilního práva v ČR byl dualismus zrušen, a naopak smluvní typy byly sjednoceny do pouze jednoho právního předpisu. V slovenské právní úpravě je stále přítomna dvojí úprava závazkového a smluvního práva v rámci občanského a obchodního.

Opět s odvoláním na problematiku právního jednání a právního úkonu česká právní úprava klade důraz na autonomii vůle, na dispozitivní zásadu a zásadu neformálnosti. Dalším příkladem autonomie vůle ve smluvním právu můžeme uvést nově platné darování pro případ smrti, což v rámci slovenské úpravy není možné. Dále byl rekodifikací snížen počet takových smluvních typů, kde je vyžadovaná písemná forma. Formu si převážně volí samy

---

<sup>58</sup> JIRSA, Jaromír. *Obecná teorie smluv* (JUDr. Jaromír Jirsa) [online]. [cit. 2022-02-22]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](http://uvodni-stranka-jacz.cz)

<sup>59</sup> JIRSA, Jaromír. *Obecná teorie smluv* (JUDr. Jaromír Jirsa) [online]. [cit. 2022-02-22]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](http://uvodni-stranka-jacz.cz)

<sup>60</sup> HORÁČEK, Tomáš. *Jak správně uzavírat smlouvy - I.* [online]. Právní prostor, 2016 [cit. 2022-02-22]. Dostupné na: [Jak správně uzavírat smlouvy - I. | Právní prostor \(pravni-prostor.cz\)](http://pravni-prostor.cz)

subjekty. NOZ umožňuje si ústně uzavřenou smlouvu následně potvrdit i písemně.<sup>61</sup> Podle §1757 NOZ „...platí smlouva za uzavřenou s obsahem uvedeným v potvrzení, i když vykazuje odchylky od skutečně ujednaného obsahu smlouvy.“, což jen potvrzuje snahu o co nejmenší zatížení stran a o hledání skutečné vůle i v komparaci s ustanovením §35 (2) OZ.

V rámci komparace smlouvy a souvisejících institutů je patrná hodnotová ukotvenost smluvní svobody a autonomie přímo v zákoně, přičemž hlavním cílem se má stát odbřemenění občanů a zjednodušení procesu. Slovenská snaha o směřování a zdůrazňování těchto principů je naopak zakotvena stále převážně v zásadách (např. zásada minimálního obsahu smlouvy, dispozitivnosti, neformálnosti právních úkonu) a judikatuře.

Avšak jsou přítomny i jiné názory a poznatky z praxe. I přesto, že zákonodárcův cíl byl jasný, a to směřovat k modernímu pojetí práva, zakotvenost a tradice čistě písemné formy je stále hluboká a v mnohých situacích i nasnadě. Podle T. Horáčka doporučovat jen k neformálnosti nejde primárně kvůli už zmiňované důkazní funkci.<sup>62</sup>

Konečně co se týče samotného jazyka slovenštiny a češtiny je nutné být obezřetný při čtení, interpretaci a aplikaci pojmů. Smluvní pojmy jsou mnohdy z jazykového hlediska velice podobné a záměna může způsobit nemalé komplikace. Výhodou a zároveň nevýhodou může být právě ten fakt, že osoba právnímu textu porozumí vzhledem na gramatickou, geografickou i historickou paralelu.

### **C. Vznik smlouvy**

Uzavření smlouvy představuje negociační proces, přičemž dochází k precizování možného budoucího vztahu potencionálních smluvních stran, kdy cílem je přebírání vzájemných závazků.<sup>63</sup> Negociace vychází ze dvou jednostranných subjektivních právních skutečností, a to z oferty (nabídky, návrhu), kterou vyjádří navrhovatel (oferent) adresátovi oferty (oblátovi), a z akceptace (přijetí nabídky), kdy oblát přijímá ofertu navrhovatele.

---

<sup>61</sup> JIRSA, Jaromír. *Obecná teorie smluv* (JUDr. Jaromír Jirsa) [online]. [cit. 2022-02-22]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](http://uvodni-stranka-jacz.cz)

<sup>62</sup> HORÁČEK, Tomáš. *Jak správně uzavírat smlouvy - I.* [online]. Právní prostor, 2016 [cit. 2022-02-22]. Dostupné na: [Jak správně uzavírat smlouvy - I. | Právní prostor \(pravni prostor.cz\)](http://uvodni-stranka-jacz.cz)

<sup>63</sup> TOMSA, Miloš. *Uzavření smlouvy a obsah smlouvy* (JUDr. Miloš Tomsa, CSc.) [online]. [cit. 2022-02-23]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](http://uvodni-stranka-jacz.cz)

## Návrh

### 1. Slovenský právní řád

Slovenský právní řád využívá legální definici „*návrh na uzavření smlouvy*“, dále také jako „*návrh*“, pro první část kontraktačního procesu. Jedná se o první nepostradatelný institut, bez kterého by nedošlo k uzavření a k vzniku smlouvy vycházejíc z ustanovení §44 (1) OZ. Aby mohl být návrh perfektním musí být naplněny čtyři znaky návrhu.

Prvním znakem je projev vůle, který vychází přímo z teorie právního úkonu. Návrh musí být vyjádřením vůle oferenta být vázán navrhovanou smlouvou. Zákon konkrétně neurčuje, jakým způsobem má být vůle projevena, tedy příkladem může být verbální, literární i konkludentní způsob. Avšak musí být oblatovi projevena, jinak by se nejednalo vůbec o návrh.<sup>64</sup>

Druhý znak představuje adresnost návrhu konkrétní osobě či osobám. Nakolik kontraktní proces vychází z konceptu dvoustrannosti či vícestrannosti, předpokladem uzavření smlouvy jsou dvě a více možných smluvních stran. Návrh smlouvy tak musí být adresovaný určité osobě.

Stejně tak jako oblát musí být dostatečně určen a vymezen i samotný návrh. Moderního pojmání kontraktace nasvědčuje, že dostatečným návrhem je ten, který oblát může přijmout jednoduchým souhlasem „ano, přijímám“.<sup>65</sup> V otázce minimálních náležitostí návrhu smlouvy je podstatným kritériem typ navrhované smlouvy. V případě, že jde o pojmenovanou smlouvu, náležitosti smlouvy a jejího předmětu jsou zpravidla výslovně vymezeny zákonem, což se projeví na obsahu návrhu. Naopak v případě inominátní smlouvy je stanovena zásada minimálního určení smlouvy. Bez ohledu na typ je ovšem nutné smlouvy zkoumat i individuálně, protože závažnost předmětu smlouvy může způsobit, že za normálních okolností vedlejší ustanovení se může stát podstatným, př. nemovitost vysoké kupní hodnoty.<sup>66</sup>

Posledním znakem je závaznost návrhu. Projevená vůle navrhovatele vypovídá o skutečné vůli být vázaný dojednáními návrhu smlouvy.

---

<sup>64</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár*, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

<sup>65</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár*, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

<sup>66</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár*, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

V případě, že návrh má všechny potřebné znaky, můžeme mluvit o působení návrhu, o účinnosti návrhu. Návrh způsobuje účinky od momentu, kdy návrh přišel oblátovi. Od daného momentu oblátovi plyne čas na možné přijetí návrhu na uzavření smlouvy.<sup>67</sup>

## 2. Český právní řád

Od momentu dojití nabídky plyne lhůta v rámci, které oblát může předmětnou nabídku přijmout.

Lhůta na přijetí může být stanovena navrhovatelem, kdy ji uvede podle ustanovení § 1735 NOZ do nabídky v případě nabídky vyjádřené v písemné formě. Pokud navrhovatel žádnou lhůtu neurčí, oblát může nabídku přijmout v době přiměřené povaze navrhované smlouvy a rychlosti prostředků, které navrhovatel využil pro poslání nabídky. Důležitým ustanovením v kontextu rychlosti prostředků je i ustanovení §573 NOZ o domněnce dojití, naopak v slovenské úpravě tzv. fikce doručení.

Je nutné rozeznávat lhůtu k přijetí nabídky a dobu trvání nabídky, nakolik právě lhůta je determinující pro institut odvolání nabídky.

Český i slovenský řád zná další tři případy, ve kterých dojitá nabídka není přijata, a tedy smlouva nemůže být uzavřena. Jedná se o odvolání nabídky, zrušení nabídky a zánik nabídky.

Podle ustanovení §1738 (1) NOZ navrhovatel může odvolat svoji nabídku za splnění dvou podmínek. V případě odvolatelnosti nabídky za použití §1736 NOZ a contrario a současně za předpokladu včasného dojití odvolání druhé straně může být nabídka navrhovatelem odvolána.

Neodvolatelnou nabídku jde ovšem na rozdíl od odvolání podle §1737 NOZ zrušit. Zrušení nabídky je možné, pokud zrušovací projev dojde druhé straně před doručením nabídky nebo alespoň současně s ním. K zamyšlení je ta skutečnost, že zákonodárce využívá termínu zrušení nabídky, i když se nabídka stává perfektní až dojitím, tedy do té doby neexistuje.<sup>68</sup>

NOZ rozeznává i zánik nabídky, ke kterému dochází je-li nabídka odmítnuta, v souladu s kontraktační volností nebo uplynutím lhůty na přijetí. Dále zemře-li některá ze

---

<sup>67</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár*, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

<sup>68</sup> JIRSA, Jaromír. *Proces uzavírání smluv (JUDr. Jaromír Jirsa)* [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](http://uvodni-stranka-jacz.cz)

stran, nebo pozbude-li některá ze stran svéprávnosti uzavřít smlouvu, pokud je to zřejmé z nabídky či povahy a účelu navrhované smlouvy. Mimo jiné nabídka zanikne splněním rozvazovací podmínky či prohlášením konkurzu dlužníka nepřijaté nabídky.

### 3. Podobnosti a rozdíly

Mezi institutem návrhu na uzavření smlouvy upravené v slovenském a českém právním řádě nenalézáme markantní rozdíly, jako tomu bylo například u institutu právního úkonu a právního jednání. I přes mnohé společné prvky, některé odchylky jsou patrné.

První rozdíl samozřejmě tkví v názvosloví. Ve slovenské úpravě zůstává terminologie z 60. let 20. stol., naopak česká civilistická úprava se rekonifikací vrací k využívání původní terminologie z před 50. let 20. stol., tedy termínu nabídky.

Určitou odchylku nalézáme i při abstrahování jednoho ze znaků návrhu, konkrétně při určitosti obláta. Podle M. Hulmáka česká úprava podmiňuje návrh úmyslem uzavřít smlouvu s osobou, vůči níž se nabídka činí podle ustanovení §1731 NOZ. Naopak slovenská úprava v ustanovení §43a (1) OZ dbá na určení jedné či více určitých osob.<sup>69</sup> Odchylka v textové úpravě civilních předpisů ukazuje rozdílnou intenzitu úmyslu adresáta uzavřít s druhou osobou kontrakt už přijetím akceptace.<sup>70</sup>

Dalším terminologickým rozdílem u slovenské a české úpravy je případ návrhu učiněného ústně. Na základě ustanovení §1734 NOZ musí být nabídka přijata bezodkladně, pokud neplyne něco jiného. Avšak podle ustanovení §43b (2) OZ je v tomto kontextu použit výraz ihned. Podle R. Dobrovodského právě využití výrazu ihned nemůžeme zaměnit s výrazem bezodkladně, přičemž ihned je pojmem přísnějším.<sup>71</sup>

Ostatně nejvýznamnějším rozdílem je nahlížení na návrh učiněný reklamou. Na základě ustanovení §1732 (2) NOZ návrh dodat zboží nebo poskytnout službu za určenou cenu učiněný při podnikatelské činnosti reklamou, v katalogu nebo vystavením zboží je podle české úpravy nabídkou. To neplatí podle slovenského řádu. Tzn. že i přes tu skutečnost, že takový návrh není nikomu konkrétnímu adresovaný, bude se jednat v České republice o nabídku. V této souvislosti T. Horáček upozorňuje na předsmluvní odpovědnost

---

<sup>69</sup> HULMÁK, Milan et al.. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054). Komentář.* C.H.Beck.2014. ISBN: 978-80-7400-535-0.

<sup>70</sup> TINTĚRA, Tomáš. *Základy závazkového práva 1. díl. 2. akt. vyd., Leges.* 2020. ISBN: 978-80-7502-476-3.

<sup>71</sup> HULMÁK, Milan et al.. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054). Komentář.* C.H.Beck.2014. ISBN: 978-80-7400-535-0.

podnikatelů při zdánlivé informačně reklamní činnosti, které se může v takových případech klient domáhat.<sup>72</sup>

Slovenská právní úprava nemá zakotven návrh reklamou. Avšak podle R. Dobrovodského návrh na uzavření smlouvy lze uskutečnit i konkludentně, kdy uvádí v praxi faktické vystavení zboží a určení na prodej, což připomíná českou nabídku reklamou.<sup>73</sup>

Velice blízkým institutem je tzv. pozvání k návrhu či výzva k podání nabídek (invitatio ad offerendum), který zná slovenská i česká doktrína. Rozdíl mezi výzvou k podání nabídek a nabídkou učiněnou reklamou spočívá v absenci znaků nabídky, v absenci podstatných náležitostí a v absenci vůle navrhovatele být vázán smlouvou. Rozpoznat návrh od pozvání lze uskutečnit výkladem z pohledu adresáta a jeho pohledu na závaznost takového vyjádření. Naopak podle T. Tintěry taková vyjádření rozlišují podle nepochybné vůle navrhovatele být vázán nabídkou v případě akceptace.<sup>74</sup>

## Přijetí

### 1. Slovenský právní řád

Přijetí návrhu upravuje ustanovení §43c (1) a násl. OZ. Slovenský řád využívá legální definice, kdy přijetí vymezuje jako včasné vyhlášení osobou, pro kterou byl návrh určený, nebo včasné konání, z něž vyplývá souhlas osoby, tedy konkludentně. Stejně jako tomu je u návrhu, i přijetí musí vykazovat znaky vyplývající z legální definice tak, aby se jednalo o přijetí návrhu, tedy souhlas obláta v dané formě a včasné dojití souhlasu. Dále platí, že přijetí návrhu oblátem se řídí zásadou smluvní autonomie.<sup>75</sup>

Mezi formy přijetí slovenský předpis připouští vyhlášení a jiné akceptační konání.

Při vyhlášení oblát přijímá návrh jednoduchým souhlasem, přičemž takový souhlas musí včasné dojít navrhovateli v rámci tzv. akceptační lhůty. V momentu dojití přijetí navrhovateli nabývá takové oblátovo přijetí účinnosti.<sup>76</sup>

---

<sup>72</sup> HORÁČEK, Tomáš. *Jak správně uzavírat smlouvy - I.* [online]. Právní prostor, 2016 [cit. 2022-02-27]. Dostupné na: [Jak správně uzavírat smlouvy - I.](https://www.pravniprostor.cz/jak-spravne-uzavirat-smlouvy-i) | Právní prostor ([pravniprostor.cz](https://www.pravniprostor.cz))

<sup>73</sup> HULMÁK, Milan et al.. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054). Komentář.* C.H.Beck.2014. ISBN: 978-80-7400-535-0.

<sup>74</sup> TINTĚRA, Tomáš. *Základy závazkového práva I. díl.* 2. akt. vyd., Leges. 2020. ISBN: 978-80-7502-476-3.

<sup>75</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákoník I a II. zväzok. Komentár,* 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

<sup>76</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákoník I a II. zväzok. Komentár,* 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

Při akceptačním konání (potvrzení vůle činnosti) dochází k takovému chování obláta, ze kterého nelze vyvozovat jinou vůli než vůli přijat návrh. Mezi typické příklady teorie vyjmenovává dodání plnění, nastoupení do prostředku veřejné dopravy či zaparkování na placeném parkovišti. Dále OZ vymezuje například konkludentní přijetí při uzavírání pojistné smlouvy podle ustanovení §792 OZ.

Je nutné upozornit, že mlčení či nečinnost nejsou projevem přijetí podle §44(1) OZ. Avšak podle dohody smluvních stran, podle zavedené praxe nebo na základě zákona se může i mlčení či nečinnost stát přijetím.<sup>77</sup>

Při faktické akceptaci, jakou je akceptační konání, je nutné zmínit i institut neobjednaného plnění v případě spotřebitelských smluv. Podle I. Feketeho v takovém případě nedochází ke konkludentnímu přijetí i přesto, že zmíněný institut je faktickým návrhem.<sup>78</sup> Avšak spotřebitel je tzv. poctivým držitelem a nemusí na své náklady zboží podnikateli vracet nebo ho v té věci informovat. Podnikatel spotřebitele může vyzvat k vrácení daného zboží ale na náklady podnikatele.<sup>79</sup> Úprava tzv. nevyžádaného plnění upravuje ustanovení §53 (8) OZ.

## 2. Český právní řád

Pro řádné přijetí nabídky musí být přijetí učiněno včasné a vůči navrhovateli.<sup>80</sup> Avšak ustanovení §1743 a násl. NOZ dovoluje považovat přijetí nabídky za řádné i pozdní přijetí.

K neplatnosti kontraktačního vyjednávání nedochází za předpokladu, že navrhovatel bez zbytečného odkladu alespoň ústně vyrozumí osobu, které nabídku učinil, že přijetí považuje za včasné, nebo se začne chovat způsobem potvrzujícím, že smlouva byla uzavřena.<sup>81</sup>

Pozdní přijetí má účinky včasného přijetí, tedy došlo by k uzavření smlouvy, i v takovém případě, pokud by šlo z písemností usuzovat, že nabídka by byla bývala došla navrhovateli včas, kdyby její přeprava bývala byla probíhala obvyklým způsobem a za

---

<sup>77</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár*, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

<sup>78</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár*, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

<sup>79</sup> TINTĚRA, Tomáš. *Základy závazkového práva I. díl. 2. akt. vyd.*, Leges. 2020. ISBN: 978-80-7502-476-3.

<sup>80</sup> JIRSA, Jaromír. *Proces uzavírání smluv (JUDr. Jaromír Jirsa)* [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](http://uvodni-stranka-jacz.cz)

<sup>81</sup> JIRSA, Jaromír. *Proces uzavírání smluv (JUDr. Jaromír Jirsa)* [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](http://uvodni-stranka-jacz.cz)

předpokladu, že navrhovatel nevyrozuměl obláta o tom, že nabídku považuje za zaniklou podle ustanovení §1743(2) NOZ.

Nakonec oblát může přijetí nabídky také zrušit podle §1742 NOZ, pokud zrušení akceptace dojde navrhovateli nejpozději s přijetím.

### 3. Podobnosti a rozdíly

Podle slovenské i české právní úpravy platí, že smlouva je uzavřena okamžikem, kdy přijetí návrhu nabývá účinnosti. Úpravu nalézáme v ustanovení §44 (1) OZ a ustanovení §1745 NOZ. Avšak nejpodstatnějším rozdílem těchto úprav je nahlížení na bezvýhradnost a bezpodmínečnost přijetí návrhu či nabídky.

Obecně platí, že návrh na uzavření smlouvy má být dostatečně určitý tak, aby oblátovi stačila k přijetí jednoduchá odpověď.<sup>82</sup> A stejně tak platí obecné pravidlo ukotvené v §44(2) OZ a §1740(2) NOZ, které stanovuje odpověď obláta s dodatkem, výhradou, či odchylkou jako odmítnutí nabídky. Taková odpověď bude považovaná za nový návrh na uzavření smlouvy, tzv. protinabídkou (contraoferta).

V slovenském i českém občanském zákoníku je dále ukotveno ustanovení, které předchází zbytečnému zneplatnění kontraktačního procesu, tzv. hraniční definiční norma. A to ustanovení §44(2) OZ, kdy přijetím návrhu je však odpověď, která vymezuje obsah smlouvy jinými slovy, pokud z odpovědi nevyplyvá změna obsahu navrhované smlouvy. Dále §1740 (2) NOZ, kdy přijetím je odpověď vymezující obsah navržené smlouvy jinými slovy.

Rozdílným pojetím odpovědi s dodatkem či změnou při přijímání návrhu je však doplnění klíčového ustanovení do českého NOZ, konkrétně §1740 (3) NOZ, které stanovuje: *„Odpověď s dodatkem nebo odchylkou, která podstatně nemění podmínky nabídky, je přijetím nabídky, pokud navrhovatel bez zbytečného odkladu takové přijetí neodmítne. Navrhovatel může přijetí nabídky s dodatkem nebo odchylkou předem vyloučit již v nabídce nebo jiným způsobem, který nevzbuzuje pochybnost.“* Zákodárce využil právně neurčitý pojem „podstatně nemění, kterým se snaží eliminovat možné formalistické překážky negociace mezi smluvními stranami a tedy umožňuje tzv. dovolenou odchylku.<sup>83</sup>

---

<sup>82</sup> ŠTEVČEK, Marek, et al.. *Občiansky zákonník I a II. zväzok. Komentár*, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

<sup>83</sup> TINTĚRA, Tomáš. *Základy závazkového práva I. díl*. 2. akt. vyd., Leges. 2020. ISBN: 978-80-7502-476-3.

Rozdělení podstatných a nepodstatných změn nabídky upravuje například čl.19 (3) Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží. Mezi podstatné odchylky jsou zařazeny například změny kupní ceny, jakosti či množství zboží.<sup>84</sup> Obecně platí pravidlo v pochybnostech je potřebné změnu vnímat jako podstatnou.<sup>85</sup> Teoretický problém může v praxi nastat v tom momentě, kdy přijetí návrhu dojde oferentovi i se změnou v nepodstatné části, avšak navrhovatel o této změně není informován ani si ji sám nevšimne.<sup>86</sup>

#### **D. Jiné způsoby uzavírání smluv**

V rámci českého práva se může jednat o situace, kdy je smlouva tvořena všemi smluvními stranami společně, dále jen třetí stranou anebo v případech, že je kontraktační postup dispozitivně upraven smluvními stranami vycházejíc z judikatury Nejvyššího soudu ČR. Dalšími způsoby uzavírání smluv je příklepem při dražbě, prostřednictvím veřejných nabídek či veřejnou soutěží apod. Všechny zmíněné způsoby upravuje NOZ v rámci §1770 a násl.<sup>87</sup>

Slovenské právo také vymezuje speciální úpravu uzavírání smluv v případě spotřebitelů. Osobitou úpravu kontraktačního procesu dále nalézáme v zákoně č. 311/2001 Z.z. v rámci pracovněprávních vztahů nebo v zákoně č.211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v rámci tzv. povinně zveřejňovaných smluv. Nejvýznamnější doplňující úpravou kontraktačního procesu a negociace k úpravě v OZ nacházíme v zákoně č. 513/1991 Z.z. v rámci obchodněprávních vztahů, která je důkazem dualismu slovenského soukromého práva.

#### **E. Další rozdíly v kontraktaci v rámci slovenského a českého právního řádu**

Ve všeobecnosti nejviditelnějším rozdílem v kontraktačním procesu v rámci slovenského a českého právního civilního řádu je uspořádání a pojmenovávání právních institutů souvisejících s problematikou uzavírání smluv.

Český NOZ obsahuje ustanovení, která v sobě ukrývají časté situace, které můžou být spjatá s negociací. Příkladem může být §1726 NOZ ustanovující skrytý a zjevný

---

<sup>84</sup> JIRSA, Jaromír. *Proces uzavírání smluv* (JUDr. Jaromír Jirsa) [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](http://uvodni-stranka-jacz.cz)

<sup>85</sup> TINTĚRA, Tomáš. *Základy závazkového práva 1. díl*. 2. akt. vyd., Leges. 2020. ISBN: 978-80-7502-476-3.

<sup>86</sup> HORÁČEK, Tomáš. *Jak správně uzavírat smlouvy - II.* [online]. Právní prostor, 2016 [cit. 2022-02-28]. Dostupné na: [Jak správně uzavírat smlouvy - II. | Právní prostor \(pravniprostor.cz\)](http://pravni-prostor.cz)

<sup>87</sup> TINTĚRA, Tomáš. *Základy závazkového práva 1. díl*. 2. akt. vyd., Leges. 2020. ISBN: 978-80-7502-476-3.

disenz. Výslovné uvedení ustanovení ohledně neujednání určité náležitosti, přičemž strany považují smlouvu za uzavřenou, v slovenském civilním předpisu nenalézáme. Hlavní funkci je dosažení větší přehlednosti předpisu a nahrazení četné judikatury, nakolik mezi řešením takové situace slovenským právem a českým právem není markantní rozdíl. Podobným případem je také předsmělní odpovědnosti, která není všeobecně v OZ upravena, ovšem nalézáme její podstatu v jiných ustanoveních (př. §415 OZ) či judikatuře.<sup>88</sup>

Mezi uchopením některých právních institutů hovořících o jiných způsobech kontraktace českým a slovenským zákonodárcem je patrný odlišný přístup. Příkladem může být institut veřejného návrhu, který slovenská právní úprava v rámci všeobecného způsobu uzavírání smlouvy v režimu civilního práva nepřipouští. Vyšší míra striktnosti se dále projevuje v častějším výskytu zákonem dané písemné formě u jednotlivých smluvních typů. Dále například v ustanovení §40(2) OZ, kdy písemně uzavřená dohoda se může změnit jen písemně (jinak v §564 NOZ). Naopak NOZ míru striktnosti snižuje, kdy M. Hulmák uvádí výslovné upuštění od absolutní shody návrhu a přijetí.<sup>89</sup>

NOZ nahrazuje původní ustanovení s neurčitými právními pojmy výrazy určitějšími a přesnějšími. Rekodifikací se odstranil terminologický nesoulad mezi použitím výrazu zrušení návrhu a termínu odvolání přijetí, přičemž byly tyto výrazy použity ve stejném smyslu. Terminologický nesoulad je stále přítomen v OZ v §43a (2) a §43c (2) OZ.

Konečně nejvýznamnějším rozdílem mezi slovenským OZ a českým NOZ je míra zdůrazňování významu dispozitivní zásady soukromého práva. I přes tu skutečnost, že slovenská i česká aplikační praxe mnohdy dochází ke stejným závěrům, český civilní předpis klade důraz na explicitní vyjádření dispozitivnosti, na eliminování kogentnosti a na zakotvení autonomie vůle do zákonného znění, včetně upřednostňování relativní neplatnosti před absolutní. Takový princip se ve slovenském právu nachází spíše v judikatuře či zásadách a principech (např. zásada ekvity). Jako příklad dispozitivnosti a smluvní volnosti uvádíme §1725 NOZ či §1770 NOZ. Toto zakotvení silně vychází z moderního pojetí právního jednání, jakožto morálního uchopení projevu vůle jedince.

---

<sup>88</sup> HULMÁK, Milan et al.. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054). Komentář*. C.H.Beck.2014. ISBN: 978-80-7400-535-0.

<sup>89</sup> HULMÁK, Milan et al.. *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054). Komentář*. C.H.Beck.2014. ISBN: 978-80-7400-535-0.

## Závěr

Co je tedy ten kontraktační proces a jakým způsobem se vyvinul v kontextu slovenského a českého práva? Předpokládali jsme, že společná právní úprava i kultura československého práva byla do takové míry zakořeněna v zákonodárcích jedné i druhé nově vznikající republiky, že dnešní právní úprava kontraktačního procesu na Slovensku i Česku, vycházející z podobných námětů pramenících z vůle po změně na začátku 90. let, musí být stejná. Měli jsme tedy za to, že i přes oddělený vývoj smluvního práva v Slovenské republice a České republice jsou současné úpravy kontraktačních procesů stejné.

Po prozkoumání společné slovenské a české historie kontraktace, přes samotné porovnávání kontraktačního procesu i s jeho hlavními atributy v kontextu slovenského a českého práva až po provedení analýzy hlavních rozdílů jsme stanovenou hypotézu práce vyvrátili. Kontraktační proces v Slovenské a České republice není totožný.

Zjistili jsme, že slovenský i český právní řád i v současnosti obsahuje mnohé podobné až stejné úpravy jednotlivých institutů vztahujících se na kontraktační proces vycházející ze společné minulosti. Avšak rekodifikací českého civilního předpisu došlo k zásadním koncepčním změnám, které přispěli k změně pohledu na dosavadní přístup k civilnímu právu a jeho základním cílům.

Podle J. Švidroně český Návrh občanského zákoníku vychází z idey, že hlavní určení civilního práva představuje prostředek na prosazování svobody člověka.<sup>90</sup> Právě míra morálního vymezení a vymezený důraz na morální, svobodný a volný přístup jedince k civilnímu právu a ke kontraktačnímu procesu je zásadním rozdílem úpravy na Slovensku a v Česku.

Důležitým prvkem, který tkví ve výsledném rozdílu mezi slovenským a českým smluvním právem, je zapracovaný ekonomický přístup v české úpravě. Jak jsme již načrtli, smluvní právo a kontraktační proces vychází z ekonomických důvodů smluvních stran uspokojit své ekonomické potřeby. Tedy otázka efektivnosti tohoto účelu stojícím na efektivnosti ustanovení civilního předpisu by měla být jednoznačně vypořádaná.

---

<sup>90</sup> ŠVIDROŇ, Ján. *Mravné dimenzie občianskeho práva*. Brno: Masarykova univerzita. TRADICE A INOVACE V OBČANSKÉM PRÁVU, In: Sborník příspěvků z konference konané na PrF MU dne 25. září 2007. ISBN 978-80-210-4490-6. Dostupné na: [sbornik\\_cely\\_posledni\\_verze.pdf \(muni.cz\)](#)

Právě Nový občanský zákoník se adekvátně věnuje konceptu efektivnosti právních norem a ustanovení, kdy zákonodárce upřimil pozornost na splnění požadavku srozumitelnosti, jazykové jednotnosti a přehlednosti především pro laického čtenáře, který se chtěl nechtěl zapojuje do problematiky právního jednání či smluvního práva.<sup>91</sup>

Následně druhým dominantním prvkem rozdělujícím slovenské a české civilní právo je zastřešující princip svobody a autonomie, který je srozumitelně a jednotně vložen do českého předpisu napříč ustanoveními.<sup>92</sup> Naopak při čtení slovenského civilního předpisu takové principové ukotvení nemusí být čtenáři jasné na první pohled.

Analýzou a porovnáváním smluvního práva je patrné, že podle mnohých slovenských akademiků, teoretiků, soudců či politiků je potřebná transformace a rekodifikace slovenského občanského práva, která je zesilněna změnou v České republice. Takovou tendenci potvrzuje i Legislativní záměr, jenž zpracovává genezi uspořádání soukromého práva na Slovensku, přičemž popisuje duplicitu vícero institutů, přetrvávající deformaci soukromě - právního zákonodárství, separaci vzájemně propojených vztahů i partikularizaci občanského práva atd.<sup>93</sup> S hlavním cílem modernizovat stále socialistický slovenský občanský zákoník momentálně probíhají práce na rekodifikaci soukromého práva v Slovenské republice pod vedením dr. Milana Hlušáka a doc. Lucie Žitňanské.<sup>94</sup>

Závěrem je nutné podotknout vycházejí z výše uvedeného, že je na místě volání po změnách přinášející zdůraznění základních principů včetně zpřehlednění slovenské úpravy při zachování hlavních mantinelů, které pomohou smluvním stranám a subjektům závazkového práva. Avšak je právě ta česká rekodifikace civilního práva tím správným a jediným zdrojem inspirace pro slovenské zákonodárce?

---

<sup>91</sup> BAŇOUCH, Hynek. *Rekodifikace českého soukromého práva a otázky efektivnosti*. Brno: Masarykova univerzita. TRADICE A INOVACE V OBČANSKÉM PŘÁVU, In: Sborník příspěvků z konference konané na PrF MU dne 25. září 2007. ISBN 978-80-210-4490-6. Dostupné na: [sbornik.cely.posledni.verze.pdf\(muni.cz\)](http://sbornik.cely.posledni.verze.pdf(muni.cz))

<sup>92</sup> BAŇOUCH, Hynek. *Rekodifikace českého soukromého práva a otázky efektivnosti*. Brno: Masarykova univerzita. TRADICE A INOVACE V OBČANSKÉM PŘÁVU, In: Sborník příspěvků z konference konané na PrF MU dne 25. září 2007. ISBN 978-80-210-4490-6. Dostupné na: [sbornik.cely.posledni.verze.pdf\(muni.cz\)](http://sbornik.cely.posledni.verze.pdf(muni.cz))

<sup>93</sup> *Uznesenie Vlády SR č. 13 z roku 2009* (Legislatívny zámer). Dostupné na: [Obciansky.zakonnik-Ministerstvo.spravodlivostiSR\(gov.sk\)](http://Obciansky.zakonnik-Ministerstvo.spravodlivostiSR(gov.sk))

<sup>94</sup> *Priebeh prác na rekodifikácii súkromného práva v Slovenskej republike*. k [online databáza]. COPYRIGHT 2011 © MINISTERSTVO SPRÁVODLIVOSTI SR [cit. 2022-03]. Dostupné na: [Historia-Ministerstvo.spravodlivostiSR\(gov.sk\)](http://Historia-Ministerstvo.spravodlivostiSR(gov.sk))

## Seznam použité literatury

### I. Tištěné monografie a podobné tištěné monografické publikace (sborníky)

**FÁBRY, Branislav, et al.** *Teória práva*. Bratislava: Wolters Kluwer. 2017. ISBN: 9788081685958.

**HULMÁK, Milan.** *Uzavírání smluv v civilním právu*. vyd. Praha: C.H.Beck, 2008. ISBN 9788074000621.

**HULMÁK, Milan et al..** *Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721-2054). Komentář*. C.H.Beck.2014. ISBN: 978-80-7400-535-0.

**LAZAR, Ján.** *Občianske právo hmotné 1. a 2. zväzok* (slovensky), 2. dopl. vyd., IURUS LIBRI, s.r.o., 2018, ISBN: 978-80-89635-35-1.

**ŠTEVČEK, Marek, et al..** *Občiansky zákonník I a II. zväzok*. Komentár, 2. vydanie. Bratislava: C.H.Beck. 2019. ISBN: 978-80-7400-770-5.

**TÉGL, Petr a Filip MELZER.** *Občanský zákoník Velký komentář § 419-654 Svazek III Věci a právní skutečnosti*. Leges. 2014. ISBN: 978-80-7502-003-1.

**TINTĚRA, Tomáš.** *Základy závazkového práva 1. díl*. 2. akt. vyd., Leges. 2020. ISBN: 978-80-7502-476-3.

### II. Legislativní dokumenty

I ÚS SR 243/07.

II, ÚS SR 922/2016.

Nález ÚS SR II US 796/2016.

*Nový občanský zákoník*. Nakladatelství Sagit, a.s., 2021. ISBN: 9788074884719.

*Uznesenie Vlády SR č. 13 z roku 2009* (Legislatívny zámer). Dostupné na: [Obciansky zakonnik - Ministerstvo spravodlivosti SR \(gov.sk\)](https://www.obcianskyzakonnik.sk/)

Zákon č. 40/1964 Z.z. (Občiansky zákonník).

### III. Nepublikované dokumenty

**SCHELLE, Karel, et al.** *Vývoj českého soukromého práva*. Eurolex Bohemia. 2004. ISBN: 9788086432830.

**RAKOVÁ, Karin.** Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta UK, Katedra občianskeho práva. *Právne úkony*. Prednáška.

**SOMBATI, Ján.** Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta UK, Katedra právnych dejín a právnej komparistiky. *Úvod do právnej komparistiky*. Prednáška.

#### IV. Kartografické, zvukové a grafické dokumenty atd.

**ŠTEVČEK, Marek.** *The things from the civil code you didn't know you needed.* [video]. Bratislava: TEDxUniverzitaKomenského, 2020. Dostupné na: [The things from the civil code you didn't know you needed | Marek Števček | TEDxUniverzitaKomenského - YouTube](#)  
*Úvod do soukromého práva. Právní jednání.*[podcast]. MUNI LAW: Brno. 2021.

#### V. Elektronické monografické publikace, webové stránky, počítačové programy

*Dejiny práva na Slovensku po roku 1945.* [online]. [cit. 2021-12-22]. Dostupné na: [Dejiny práva na Slovensku po roku 1945 \(uniba.sk\)](#)

**LEGRAND, Pierre.** *The Case for Judicial Revision of Contracts in French Law (And Beyond).* In: McGill Law Journal, 1989. Dostupné na: <http://www.lawjournal.mcgill.ca/userfiles/other/2608676- Legrand.pdf>.)

*Priebeh prác na rekodifikácii súkromného práva v Slovenskej republike.* [online databáza]. COPYRIGHT 2011 © MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SR [cit. 2022-03]. Dostupné na: [História - Ministerstvo spravodlivostiSR \(gov.sk\)](#)

**SCHWARTZ Alan a Robert E. SCOTT,** *Contract Theory and the Limits of Contract Law* [online]. 113 YALE L. J. 541, 2003. [cit. 2021-11-25]. Dostupné na: [Contract Theory and the Limits of Contract Law \(columbia.edu\)](#)

#### VI. Příspěvky v elektronické monografické publikaci

**BAŇOUCH, Hynek.** *Rekodifikace českého soukromého práva a otázky efektivnosti.* Brno: Masarykova univerzita. TRADICE A INOVACE V OBČANSKÉM PRÁVU, In: Sborník příspěvků z konference konané na PrF MU dne 25. září 2007. ISBN 978-80-210-4490-6. Dostupné na: [sbornik\\_cely\\_posledni\\_verze.pdf \(muni.cz\)](#)

**DULAK, Anton.** *Rekodifikácia súkromného práva na Slovensku - stav a ciele.* In: Zborník príspevkov z konferencie Československé právnické dni Detašované pracovisko Justičnej akadémie Slovenskej republiky v Omšeni 29.-30. máj 2013. 2013. ISBN: 978-80-210-6626-7. Dostupné na: [Zbornik\\_2013\\_CSPD-upraveny.1.KL-1.pdf \(ja-sr.sk\)](#)

**HORÁČEK, Tomáš.** *Jak správně uzavírat smlouvy - I.* [online]. Právní prostor, 2016 [cit. 2022-02-27]. Dostupné na: [Jak správně uzavírat smlouvy - I. | Právní prostor \(pravni prostor.cz\)](#)

**HORÁČEK, Tomáš.** *Jak správně uzavírat smlouvy - II.* [online]. Právní prostor, 2016 [cit. 2022-02-28]. Dostupné na: [Jak správně uzavírat smlouvy - II. | Právní prostor \(pravni prostor.cz\)](#)

- HULLA, Peter a Kristián CSACH.** *Súdna korekcia nedostatkov v kontraktačných procesoch.* [online]. [cit. 2022-01-31] Dostupné na: [Vítajte na Justičná Akadémia | Justičná Akadémia \(ja-sr.sk\)](#)
- JIRSA, Jaromír.** *Obecná teorie smluv (JUDr. Jaromír Jirsa)* [online]. [cit. 2022-02-22]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](#)
- JIRSA, Jaromír.** *Proces uzavírání smluv (JUDr. Jaromír Jirsa)* [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](#)
- LACLAVÍKOVÁ, Miriam,** *PRÁVNÁ OBYČAJ A PRAMEN PRÁVA NA ÚZEMÍ SLOVENSKA V OBDOBÍ MEDZIVOJNOVEJ ČSR.* In: HISTORIA ET THEORIA IURIS Printový a e-časopis pre mladých vedeckých pracovníkov právnických fakúlt na Slovensku, Bratislava, 2010. Dostupné na: [HTI\\_2010-4.pdf \(uniba.sk\)](#)
- MARTYNIV, Halina.** *Princípy európskeho zmluvného práva. História ich vzniku, štatút, vybrané ustanovenia,* In: Medzinárodné vzťahy Vedecký časopis pre medzinárodné politické, ekonomické, právne a kultúrne vzťahy Fakulty medzinárodných vzťahov Ekonomickej univerzity v Bratislave. [online]. 2010. [cit. 2022-01-31].: Dostupné na: [\\*MV2010-1.pdf \(euba.sk\)](#)
- ONDREJOVÁ, Dana.** *Vybrané (stále) problémové otázky záväzkového práva podľa (N)OZ.* [online]. Právni prostor, 2016 [cit. 2022-01-31]. Dostupné na: [Vybrané \(stále\) problémové otázky záväzkového práva podľa \(N\)OZ - I. | Právni prostor \(pravniprostor.cz\)](#)
- PETROV, Jan.** *Dle NOZ smlouvy platí: i když Vám prodám či pronajmu, co nevlastním.* In: Jiné právo. [online]. 2012. 4 [cit. 2022-02-15]. Dostupné na: [Dle NOZ smlouvy platí: i když Vám prodám či pronajmu, co nevlastním | JINÉ PRÁVO \(jinepravo.blogspot.com\)](#)
- ŠVIDROŇ, Ján.** *Mravné dimenzie občianskeho práva.* Brno: Masarykova univerzita. TRADICE A INOVACE V OBČANSKÉM PRÁVU, In: Sborník příspěvků z konference konané na PrF MU dne 25. září 2007. ISBN 978-80-210-4490-6. Dostupné na: [sbornik\\_cely\\_posledni\\_verze.pdf \(muni.cz\)](#)
- TÉGL, Petr a Filip MELZER.** *Výklad právních jednání* [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](#)
- TOMSA, Miloš.** *Uzavření smlouvy a obsah smlouvy (JUDr. Miloš Tomsa, CSc.)* [online]. [cit. 2022-02-20]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](#)
- VÁVRA, Libor.** *Základní pojmy* [online]. [cit. 2022-02-13]. Dostupné na: [Úvodní stránka - jacz.cz](#)